

STATISTIKENS FRAMSTÄLLNING

Finansmarknadsstatistik

Ämnesområde

Finansmarknad

Statistikområde

Ämnesövergripande statistik.

Produktkod

FM5001

Referenstid

2019 Månad

Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Sveriges Riksbank
Kontaktinformation	Jyry Hokkanen
E-post	fms@riksbank.se
Telefon	08-7870000

Innehåll

1	Statistikens sammanhang.....	3
2	Undersökningsdesign	3
2.1	Målstorheter.....	3
2.2	Ramförfarande.....	3
2.3	Förfaranden för urval och uteslutning	4
2.3.1	Urvalsförfarande.....	4
2.3.2	Uteslutning från insamling (cut-off).....	4
2.4	Insamlingsförfarande.....	4
2.4.1	Datainsamlingsmetoder	4
2.4.2	Mätning.....	5
2.4.3	Bortfallsuppföljning	5
2.5	Bearbetningar	5
2.6	Granskning	5
2.6.1	Granskning under insamlingen	5
2.6.2	Granskning av mikrodata.....	5
2.6.3	Granskning av makrodata.....	6
2.6.4	Granskning av redovisning	6
2.7	Skattningsförfarande	6
2.7.1	Principer och antaganden.....	6
2.7.2	Skattningsförfarande för målstorheter	7
2.7.3	Skattningsförfarande för tillförlitlighet	7
2.7.4	Röjandekontroll	7
3	Genomförande.....	8
3.1	Kvantitativ information	8
3.2	Avvikelser från undersökningsdesignen.....	8

1 Statistikens sammanhang

Statistiken beskriver tillgångar och skulder för monetära finansinstitut, MFI, samt utlåningsstatistik för bostadskreditinstitut och alternativa investeringsfonder, AIF. Statistiken täcker inte finansiella företag och försäkringsföretag.

Finansmarknadsstatistiken består av fem olika insamlingar. De månadsvisa insamlingarna är balansräkningsstatistiken, vilken samlas in genom MFI-blanketten, utlåningsstatistiken för bostadskreditinstitut och alternativa investeringsfonder, vilken samlas in genom UBA-blanketten och räntestatistiken som samlas in genom MIR-blanketten. Den kvartalsvisa insamlingen är utländska tillgångar och skulder, vilken samlas in genom RUTS-blanketten. Derivatstatistik samlas in halvårsvis genom BIS derivat-blanketten.

Statistikproduktionen inom Finansmarknadsstatistiken, FM5001, ligger även till grund för publiceringen av produkten Banker och kreditmarknadsföretag, tillgångar och skulder, FM0401. För ytterligare information om respektive produkt se Kvalitetsdeklarationerna för FM5001 och FM0401.

Delar av Finansmarknadsstatistiken levereras även till andra statistikprodukter på SCB och ingår i Finansräkenskaperna, Betalningsbalansen samt Konsumentprisindex.

2 Undersökningsdesign

2.1 Målstorheter

De målstorheter som redovisas är MFI, bostadskreditinstituts och AIF:s, enligt in sekt 2014, balansräkningsposter. Målstorheterna innefattar även tillväxttakter för utlåning samt Sveriges penningmängder.

2.2 Ramförfarande

Ramen för undersökningarna utgörs av de MFI, bostadskreditinstitut och AIF som är specificerade i Riksbankens föreskrifter och allmänna råd om instituts rapportering av finansmarknadsstatistik, RBFS 2018:1, och som hos Finansinspektionen, FI, står under tillsyn avseende den 30 september 2018. SCB tillhandahåller information om dessa institut genom ett elektroniskt registeruttag från FI. Observationsobjekten är detsamma som uppgiftskällorna. FI:s register tillhandahåller även adressuppgifter, och SCB kontaktar uppgiftslämnarna via brev då de kommit med i undersökningen.

2.3 Förfaranden för urval och uteslutning

2.3.1 Urvalsförfarande

Urvalsförfarandet för Finansmarknadsstatistikens undersökningar består av flera olika totalundersökningar varav några har cut-off. Den huvudsakliga undersökningen, MFI undersökningen, och UBA-undersökningen består av totalundersökningar. RUTS-, MIR- och BIS-derivat undersökningarna är undersökningar med cut-off. Urvalet för MIR- och BIS-derivat undersökningarna sker genom ett bedömningsurval i samråd med Sveriges Riksbank. För RUTS-insamlingen ingår de största instituten som tillsammans står för minst 95 procent av positionerna mot utlandet. För mer information om respektive insamling, se Kvalitetsdeklarationen för Finansmarknadsstatistiken, FM5001, referensår 2019.

2.3.2 Uteslutning från insamling (cut-off)

Som ovan nämnts är RUTS-, MIR- och BIS-derivat statistiken totalundersökningar med en cut-off gräns och endast institut med betydande positioner för respektive undersökning ingår. För RUTS- och BIS-derivat statistiken görs ingen uppräknings, där bidraget till totalen från de enheter som eliminerats antas vara lika med noll. För MIR-statistiken genomförs en uppräknings för att den ska beskriva hela målpopulationen. I RUTS-insamlingen ingår de största instituten som tillsammans står för minst 95 procent av positionerna mot utlandet. För MIR- och BIS-insamlingen sker cut-off urvalet genom ett bedömningsurval i samråd med Sveriges Riksbank.

2.4 Insamlingsförfarande

2.4.1 Datainsamlingsmetoder

Insamlingen sker primärt via direktinsamling, då dessa uppgifter inte går att tillhandahålla via register. Insamlingen sker elektroniskt genom MFI-, UBA-, MIR-, RUTS- och BIS-derivatblanketterna. Insamlingen sker löpande, uppgiftlämnarsida erhåller via SCB:s webbplats information om datum för respektive produktionsomgång. Uppgiftslämnarna kontaktas om förväntat frågeformulär inte är SCB tillhanda när deadline för insamlingen har passerats. Uppgiftslämnarna kontaktas även om eventuella felaktigheter eller avvikelser upptäcks vid granskningen.

Insamlingen består även av registerdata över emitterade värdepapper. Registerdata hämtas intern från Svensk värdepappersdatabas, SVDB, FM9998. Registerdata används för emitterade värdepapper för att minska uppgiftslämnarbördan.

2.4.2 Mätning

Frågeformulären består av Excel blanketter som uppgiftslämnarna laddar ner från SCB:s webbplats. För aktuella frågeformulär se RBFS 2018:1 www.riksbank.se/. I respektive frågeformulär finns inbyggda kontroller som kontrollerar att frågeformulären är ifyllda korrekt och konsistenta. För mer information om observationsvariablerna se Kvalitetsdeklarationen för Finansmarknadsstatistiken, FM5001, referensår XXXX.

För ytterligare information kring registerdata som elektroniskt hämtas från SVDB, se kvalitetsdeklaration för SVDB, FM9998.

2.4.3 Bortfallsuppföljning

Det är obligatoriskt, enligt lag, för MFI, bostadskreditinstitut och AIF att lämna in uppgifter och efterlevnaden är stor. I de få fall, mindre än 1 procent av populationen i en insamlingsomgång, enskilda uppgifter eller frågeformulär inte rapporterats inför publicering används institutets senaste rapporterade uppgifter. Om ett institut är sena med att lämna uppgifter kontaktas de direkt dagen efter att deadline för respektive insamling har passerats.

2.5 Bearbetningar

För de institut vars uppgifter samlas in kvartals- och årsvis samt om något institut inte lämnar in frågeformuläret sker imputeringar, se avsnitt 2.7.1. Principer och antaganden. De direktinsamlade uppgifterna kompletteras som enligt tidigare nämnt även med registerdata från SVDB.

2.6 Granskning

2.6.1 Granskning under insamlingen

Uppgiftslämnaren kontrollerar själv att frågeformulären är konsistenta via inbyggda konsistenskontroller innan frågeformulären skickas in till SCB. Eventuella felaktiga summeringar och liknande listas, varifrån uppgiftslämnaren kan klicka sig fram direkt till felkällan.

2.6.2 Granskning av mikrodata

Hela materialet granskas, det vill säga ingen selektiv granskning sker. De inkomna frågeformulären genomgår ytterligare en konsistenskontroll. Därutöver genomförs en tidsseriegranskning för att identifiera och kontrollera felaktigheter och större förändringar. Värderna i det inskickade frågeformuläret som skiljer sig mycket, både i absoluta och relativa tal, dels mot närmast föregående rapportperiod och dels mot ett genomsnitt av de senaste rapportperioderna kontrolleras och uppgiftslämnaren kontaktas vid behov. För de insamlingar som innehåller motsvarande poster

genomförs även kontroller att rapporteringen mellan insamlingarna stämmer överens. För MIR-statistiken sker avstämningar mot listräntor som uppgiftslämnarna publiceras på deras respektive webbplatser. Vid granskning sker kontinuerligt uppföljning på tidigare avvikelser.

2.6.3 Granskning av makrodata

På aggregerad nivå av insamlad data sker även tidsseriegranskning, så kallad makrogranskning. Vid makrogranskningen identifieras enskilda institut som bidrar till stora förändringar i aggregerade totaler och uppgiftslämnarna kontaktas vid behov.

2.6.4 Granskning av redovisning

Vid varje leverans och redovisning av data makrogranskas även de aggregerade totalerna, enskilda institut som bidrar till stora förändringar identifieras och uppgiftslämnaren kontaktas vid behov. Två medarbetare kontrollerar oberoende av varandra samtliga tabeller som laddas upp i Statistikdatabasen, samt de underlag som ligger till grund för den månadsvisa publiceringen av Finansmarknadsstatistiken så att det är korrekta.

2.7 Skattningsförfarande

2.7.1 Principer och antaganden

I de fall ett institut inte lämnar in frågeformuläret, imputeras värdet från föregående månad/kvartal/år till den aktuella publiceringen. Samma modellantaganden används för de institut vars uppgifter samlas in kvartals- och årsvis.

RUTS- MIR- och BIS derivat insamlingarna består av cut-off urval. En cut-off undersökning är en undersökning där alla enheter som är mindre än en viss storlek elimineras. För de enheter som inte ingår i cut-off urvalet görs ingen uppräknings för RUTS- och BIS derivat statistiken, där görs modellantagandet att deras bidrag till totalen antas vara lika med noll.

För att MIR undersökningen ska bli representativ för hela MFI-populationen, samt att räntestatistiken ska vara jämförbar mellan olika länder, rekommenderar Europeiska centralbanken, ECB, att alla länder ska vikta MFI-räntorna med hänsyn taget till olika MFI-stratum. Från och med december 2015 viktar Sverige räntestatistiken enligt ECB:s riktlinjer och metodförändringen är applicerad på data tillbaka till september 2010.

2.7.2 Skattningsförfarande för målstorheter

För att beräkna årlig tillväxttakt av insamlade uppgifter sker bearbetning i enlighet med ECB:s riktlinjer enligt nedan. Först beräknas ett kedjeindex enligt:

$$I_t = I_{t-1} \cdot \left(1 + \frac{UB_t - IB_t - \text{Omklassificeringar} - \text{Lånetransfereringar} - \text{Omvärderingar}}{IB_t + \text{Omklassificeringar} + \text{Lånetransfereringar}} \right)$$

där IB är ingående balans, UB utgående balans och indexet I för basperioden är 100. Utifrån detta beräknas sedan årlig tillväxttakt som årets procentuella förändring av indexet. Användning av kedjeindex gör att omklassificeringar relateras till balansen den månad då de inträffar. Huvuddelen av omklassificeringar och lånetransfereringar antas ske i början av perioden varför nämnaren i ekvationen justeras med omklassificeringar och lånetransfereringar för att kompensera för den nivåskillnad som annars uppkommer. Omvärderingar antas däremot ske jämnt utspridda över månaden och justeras därför inte för i nämnaren.

Målstorheterna för MFI:s balansposter och Sveriges penningmängder skattas genom summeringar av variabler.

Statistiken består av snabbstatistik, vilket innebär att revideringar sker löpande. Med stöd av RBFS 2018:1, sker revideringar maximalt två år tillbaka.

2.7.3 Skattningsförfarande för tillförlitlighet

Ingen skattning av tillförlitligheten genomförs.

2.7.4 Röjandekontroll

Med bakgrund av att Finansmarknadsstatistiken kan innehålla känsliga uppgifter, för uppgiftslämnarna, är det viktigt med löpande röjandekontroller och att säkerställa att enskilda uppgiftslämnarens värden inte går att röja. Röjandekontroller genomförs kontinuerligt enligt SCB:s och Riksbankens generella regler för sekretess i produktionssystemet FMBöP.

För internationella leveranser ska Riksbankens policy tillämpas. I publiceringen av Finansmarknadsstatistiken bör skadebedömning ske i de fall Riksbankens men inte SCB:s policy tillåter publicering för att se om Riksbankens policy kan tillämpas.

Om röjanderisk förekommer publiceras inte uppgifterna och skyddsmetoden består av att uppgifterna "prickas" vid publicering. I dagsläget behövs inga skyddsmetoder. Medgivande för samtycke till att efterge sekretess har inhämtats.

3 Genomförande

3.1 Kvantitativ information

Populationen består av 185 uppgiftslämnare. För MFI-undersökningen består urvalet av detsamma, det vill säga 185 uppgiftslämnare. Urvalet för UBA-undersökningen består av 6 uppgiftslämnare. Urvalet för MIR-undersökningen består av 37 uppgiftslämnare. Urvalet för RUTS-undersökningen består av 18 uppgiftslämnare. Urvalet för BIS-derivat består av 3 uppgiftslämnare. Inget bortfall förekommer.

3.2 Avvikelser från undersökningsdesignen

Inga avvikelser har gjorts.